



Haastedisie 1992
 Jaorgang 2 nr. 1.
 Oplaoe: 1400 stoks.

't Herenhoentien



Beste kiender !

Et is haast. Butendeure kuj' dat
 joed zien. De meerste bloemen
 bin uutbluud. De blaeden van
 le bomen beginnen te
 verkleuren. Van sommige
 bomen valen de blaeden al op
 le grond. D'r bin ok bomen
 laor neuties, kestanjes of
 ekkels an gruuien. Overal in de
 bos staan mooie poddestoelen.
 De beesten in de bos bin drok
 n de weer. Ze bereiden heur
 op de winter veur.

De herenhoenties kroepen
 ekker waarm tussen de
 blaeden die al op de grond
 liggen.

De stiekelvarkens hebben de
 boek goed vol eten en zuken
 s'k een waarm plakkiën om te
 slaopen. Volgend veurjaor
 kommen de herenhoenties en
 de stiekelvarkens pas weer
 veur et locht. Ere beesten
 verzaemelen zo vule meuglik
 neuties veur de winter.

Die slaopen niet de hieltenied,
 dus die moe'n wel es wat

eten. Ien van de beesten is
 Piepmoes. Piepmoes is drok an
 et ekkels zuken en beleeft
 daordeur een mal aeentuur.
 Veerderop in et kraantien staot
 percies hoe dat gaot. Juffer of
 meester moet dat mar gauw
 een keertien veurlezen!

In 't Herenhoentien staot ok
 een gedichien van Jouk. Et
 komt uut zien boekien "Een
 haandvol speulgoed" en gaot
 over de haast en over
 keboolters. Die keboolters bin
 vast Ulf, Alf en Olf-en-die,
 daenken jim ok niet? An et
 aende van et gedicht vragt
 Jouk him of waar de

keboolters wonen. Now, jim
 weten dat wel vanzels!
 Dat wodt ommes allemaole
 verteld in de verhaelen over
 Ulf, Alf en Olf en die as op
 twie videobaanties staan.

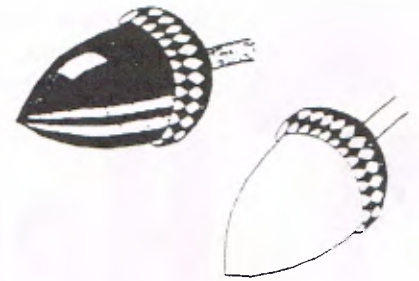
Die baanties hebben jim ja ok
 op schoele.

Krek as veurig jaor staan d'r in
 't Herenhoentien prachtige
 spullegies. Op de volgende
 bladziende staot daar meer over.
 Jim moe'n mar gauw es
 kieken. Tot de volgende keer!



Herenhoentien is veural bedoeld veur groep 1 en 2 van et basisonderwies.

Piepmoes en de ekkels.



Et is haast. Piepmoes lopt in de bos. Mar wat lopt Piepmoes nuver. Hi'j lopt haost mit de neuze op de grond. En hi'j kikt van links naor rechts. Wat zol d'r toch mit Piepmoes wezen? Wat is d'r toch mit him an de haand? Het hi'j soms piene in de boek? Of is hi'j de weg weer es kwiet? Nee heur!

Piepmoes lopt te zuken. Piepmoes lopt naor ekkels te zuken. Dommiet is et ommes winter. Dan ligt d'r ies en sni'j. Dan kan Piepmoes gien ekkels meer vienen. En een moesien moet in de winter ok eten hebben!

Piepmoes dot de ekkels in een poede. Hi'j het de poede bijna vol. Nog even en dan is Piepmoes klaor. Dan gaot hi'j weer naor zien kesteel. Daor bargt hi'j zien ekkels op tot et winter wodt.



Mar wat gebeurt d'r now? Kikt Piepmoes wel goed uut? Daor ginder is een briede sloot. As Piepmoes die mar zicht...

Nee vanzels! Hi'j kikt alliend mar naor ekkels! Piepmoes vaalt zo veurover in de sloot! Van schrik lat hi'j de poede mit ekkels los. Alle ekkels roegelen uut de poede aachter Piepmoes an. Ok de sloot in. Gelokkig dot et moesien him niet zeer. Mar hi'j moet wél alle ekkels weer opzuken en opni'j in de poede stoppen. Et is me wat. En hoe krigt hi'j dommiet die zwaore poede mit de ekkels uut die diepe sloot? En stel je es veur, dat Klaos de kaeter ok in de bos is... En dat Klaos Piepmoes rokt... Piepmoes krigt et d'r zuver waarm van.

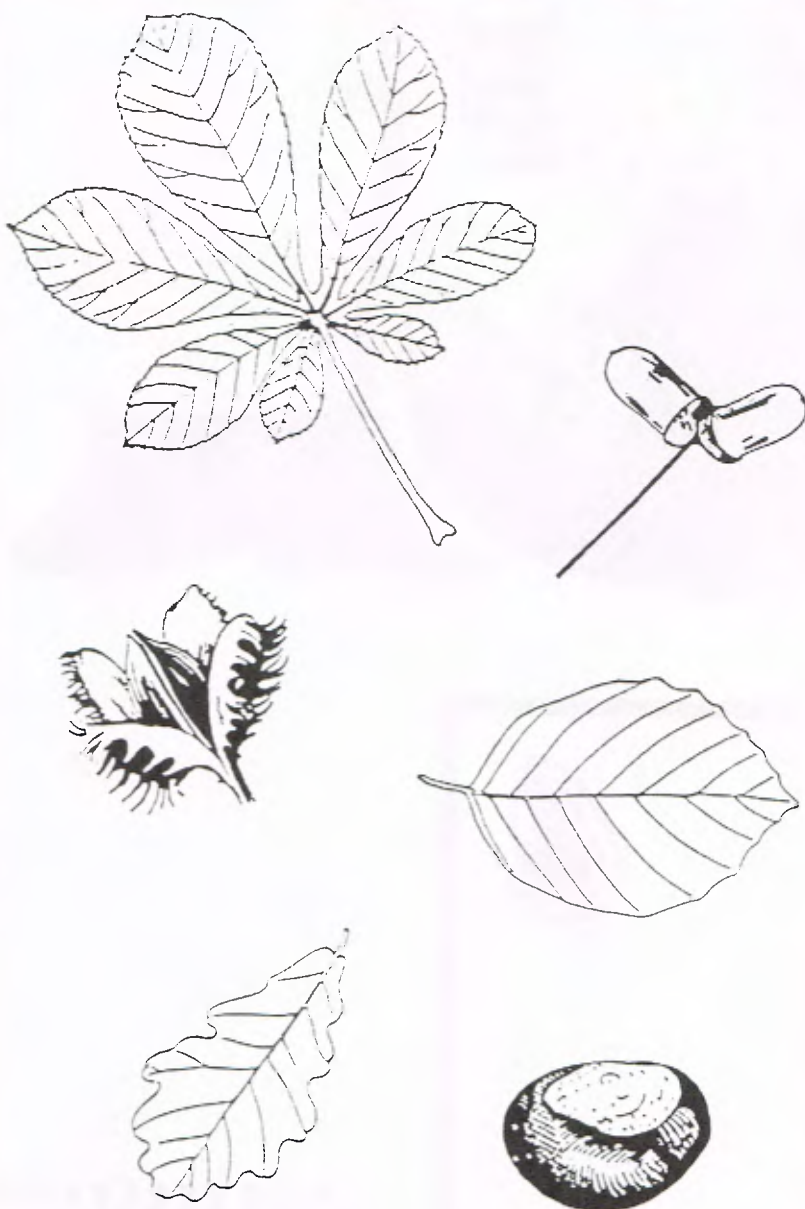
Dan schöt him inienend wat in et zin! Hi'j zal zien vrund de gele gouwe roepen. Die kan him vast wel helpen. As die Piepmoes mar heurt. Gelokkig wet Piepmoes daor ok wel wat op. Zien Heit en Mem hebben him wat leerd. doe hi'j nog hiel klein was. Veur as Piepmoes een keer in geveer wezen zol. En dat is hi'j now, is et niet zo?

Daorum pakt Piepmoes de grootste ekkel. Daor pluust hi'j et doppien van of. Dat doppien hooft hi'j veur de mond. Dan begint Piepmoes te blaosen, zo hadde as hi'j kan! En et doppien begint te fluiten. Ok zo hadde as et kan! Een aentien veerderop zit de gele gouwe in een boom te kieken. Hi'j zit him aenlik een betien te vervelen. Inienend heurt hi'j een alderheiselikst gefluit. Wat veur een vremde voegel zol dat toch wezen? De gele gouwe gaot mitien op et kebaol of. Want hi'j is een slim ni'jsgierige gele gouwe!

Mar de gele gouwe is niet de ienige die ni'jsgierig is. Want wie struunt daor sloepstattende deur de bos? Et is vanzels Klaos de kaeter. Hi'j is op jacht naor moezen. Klaos het allemachtig honger. Zien neuze en zien snorhaoren trillen een betien. Hi'j rokt vast en zeker Piepmoes. As de gele gouwe mar opschöt! As die mar eerst bi'j Piepmoes is!

Ja heur, gelukkig wel! De gele gouwe schrikt wel as hi'j Piepmoes daor in de sloot zicht. "Piepmoes toch", zegt hi'j. "Hoe hej' dat now had. Ik zal je gauw uut de sloot helpen, want Klaos is in de buurt! As hi'j jow hiere vint is et niet best".

De beide vrunden stoppen de ekkels zo hadde as ze kunnen in de poede. Dan douwt de gele gouwe Piepmoes en de poede mit ekkels uut de sloot. Ze lopen hadde mit de poede tussen heur in vot. Krek op 'e tied, want juist as ze de bocht omme gaon en vlakbi'j Piepmoes zien kesteel binnen, komt Klaos d'r an. Mar et ienigste wat Klaos bi'j de sloot vint is nog iene ekkel en die lussen katten niet. Aarme Klaos!



Kleur et ekkelblad en de ekkel gruun
 Kleur et beukeblad en et beukeneutien geel
 Kleur et blad van de kestanje en de kestanje rood

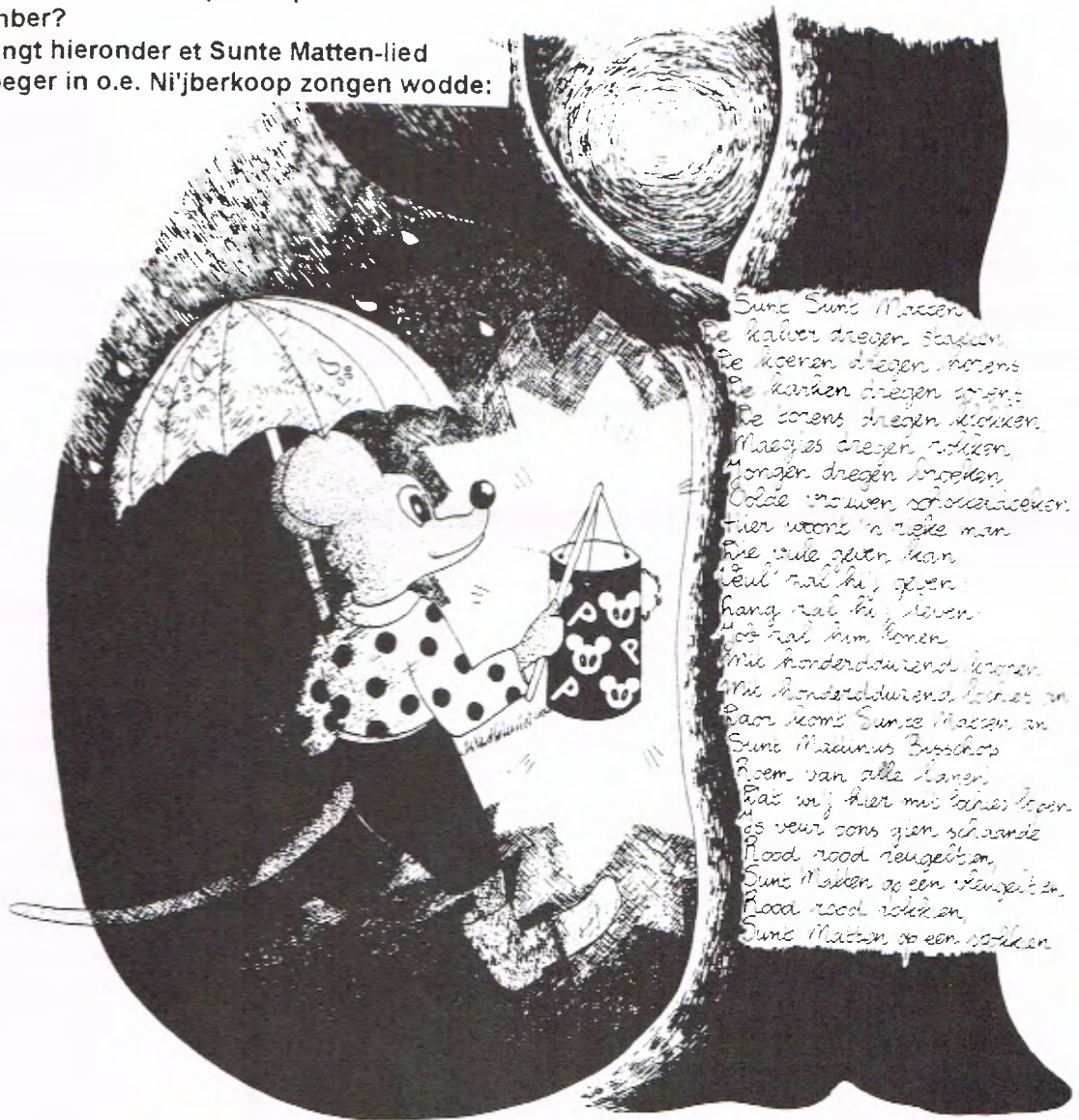
SPROKIEN VAN DE HAAST

*Bruun staon de bomen
 geduldig te dromen
 over et pad
 en de grunende gracht.
 Rood is et blad:
 een uutbundige pracht
 straolt uut de kleuren
 een sprokies-gebeuren.
 Doodstille naachten:
 kebooterties waachten
 rustig heur tied.
 Aachter de deuren
 staon potties mit kleuren:
 kwassies ontbreken er niet.
 't Maontien verschient:
 rap as de wiend
 eupen die deuren!
 Now gaot et gebeuren:
 't bos wodt een toverkesteel!
 Overal zwaarven
 ze mit heur penseel,
 overal vaarven
 ze rood, bruun en geel.
 Kleine kebooterties,
 schilderties toch!
 't Maontien dat lacht
 hoog' in de locht,
 diep' in de gracht.*

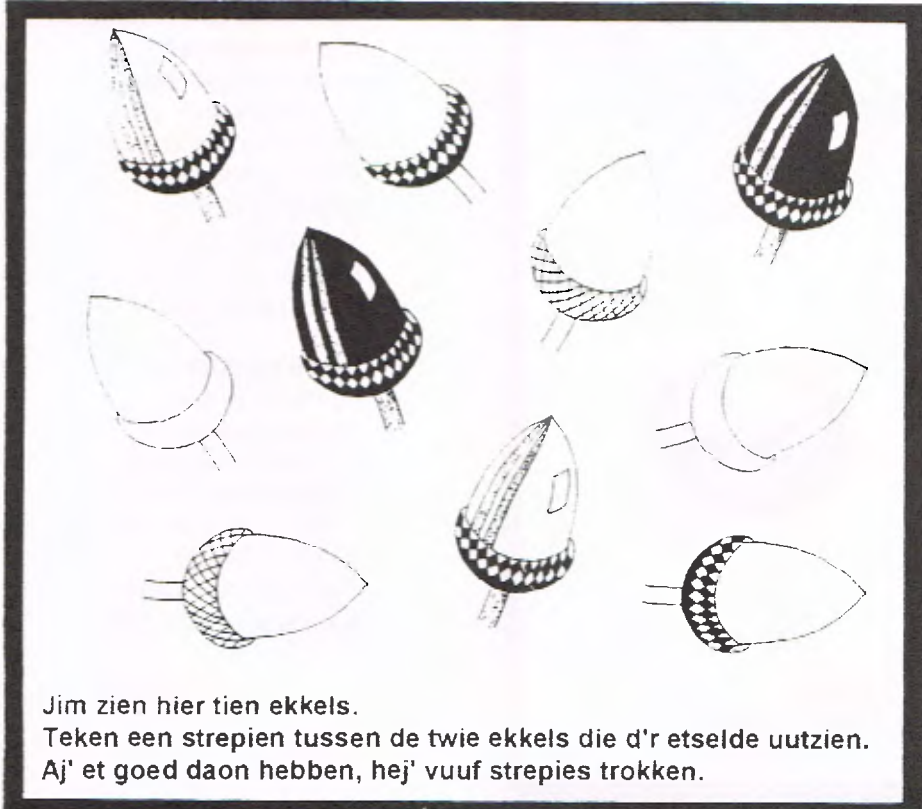
*Kleine kebooters,
 de dag is er weer,
 straolend van locht.
 Och, bin jim vlocht?
 'k Zie jim niet meer.
 't Waark van jim hanen,
 ja, dát is er nog!
 'k Wol jim bedaanken,
 waar wonen jim toch?*

JOUK

Gaon jim ok weer mit de lampion lopen
 op 11 november?
 Piepmoes zingt hieronder et Sunte Matten-lied
 zoas dat vroeger in o.e. Ni'jberkoop zongen wodde:

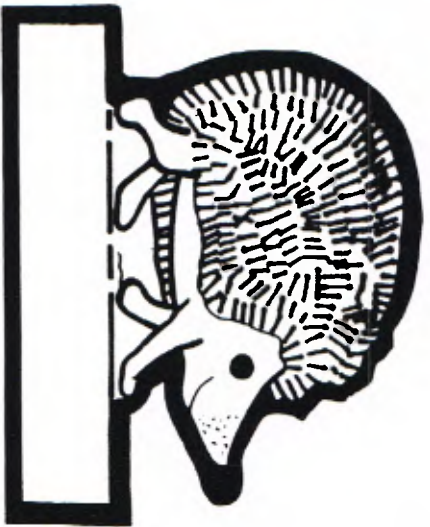


Sunte Sunte Matten
 De halver dreegen stadsen
 De keeren dreegen noens
 De karken dreegen groent
 De soens dreegen slouken
 Maegjes dreegen soeken
 Jongen dreegen broeken
 Oude vrouwen soeken
 Tuer woont 'n reike man
 Die sulte geiten kan
 Heul' mal' hi, geen
 hang' mal' hi, roven
 Ho' mal' him konen
 Mit honderdduizend loonen
 Mit hondstolduizend loonen an
 Gaon deome Sunte Matten an
 Sunte Maunus Bisschop
 Roem van alle lanen
 Dat wi' hier mit kaker loeren
 As veur sons gien schandje
 Rood rood deugeltje
 Sunte Matten op een deugeltje
 Rood rood roeten
 Sunte Matten op een roeten



Jim zien hier tien ekkels.
 Teken een strepien tussen de twee ekkels die d'r etselde uutzien.
 Aj' et goed daon hebben, hej' vuuf strepies trokken.

't Herenhoentien
 Uitgever:
 Intergemeentelike Begelidingsgroep
 Hiemkunde in Oost- en West-Stellingwarf
 An dit Herenhoentje warkten mit:
 Jan de Vries
 Bart Beltman
 Saskia Douma
 Siertske Bloemhoff



Een haast-kieckdeuze maeken.

Et is haast butendeure en de regen slat now en dan best tegen de raemen.
Wrijen dat et dot bij tieden!
Now dochten w'j dat jim vast wel nocht hebben om een mooie kieckdeuze te maeken van allerhaande haastspullegies.

Om te beginnen hebben jim een oolde schoeudeuze neudig. In de smalle ziedkaante van de deure maek ie een rond gattien. Daor kuj' dormmijet mooi deur henne kieken!

Misschien gaot juf of meester wel een keer mit jim de bos in om daor spullegies te zuken veur de deuze.

In de bos hej' ommes in de haast mooie kleurde blaeden, ekkels, kestanjes en denne-appels. Om de bojem van de deuze te bedekken kuj' een betten mos of dennenaalden of zo minnemen, of wat geel zaand.

De spullegies die aj' et mooiste vienen plak ie in de deuze vaaste mit wat liem.

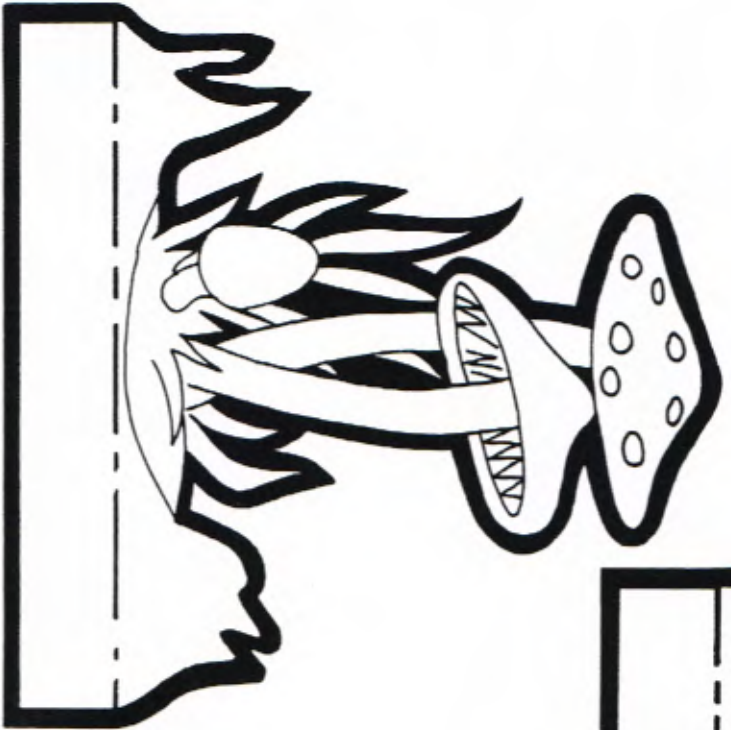
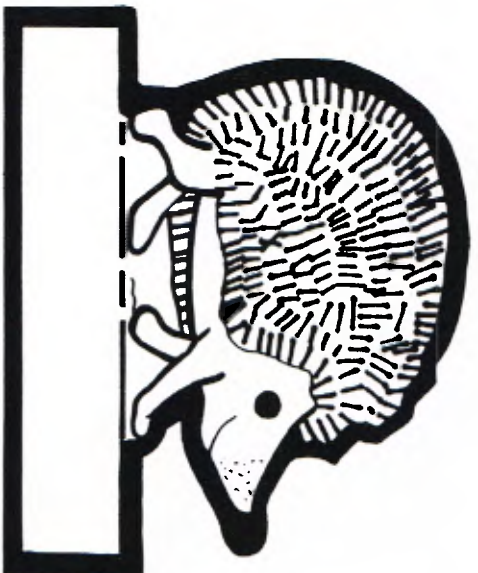
Mar Saskia het op dit inlegvel en nog op een eer inlegvel ok wat mooie figuurjes tekend. Disse figuurjes kuj' een mooie kleur geven; aj' daor klaor mit binnen kuj' de figuurtes uutknippen of uutprikken.

Onder an elk figuurtien zit een vouwraantien. Drok dat naor aachteren toe en doe daor een betten liem an.

Zuuk dan mar een mooi plakken op in de schoeudeuze en plak et figuurtien vaaste. Zorg d'r veur dat de figuren stevig staon blieden.

Misschien kuj' zels ok nog wel wat aorigs bedaenken daj' in de deure hebben willen. Aj' daenken daj' de kieckdeuze klaor hebben plak dan tot slot mooi kleurd deurschienenend pepler over de bovenkaante van de deuze.

We hopen dat we jim hier een aentien mit op weg hulpen hebben. We weensken jim een hieleboel plezier mit et maeken van de haast-kieckdeuze!





Spatwark

Prik eerst et kestanjeblad, et ekelblad en et beukeblad uut.

Leg de drie blatties op een mooie wieze op een vel tekenpapier. Hool boven dat vel tekenpapier bijgheeks een oold thee-zevien in ien van je hanen. Neem in de ere haand een (oalde) tanebossel mit een beien varve d'r an. Deur mit de tanebossel over et zevien te rossen spat de varve over de blatties en et pepier. Nao 'i spatten kuj' de blatties weghaelen.

Op et vel tekenpapier ziej' dan die mooie witte blatties. Aj' die kleurd hebben willen kuj' now mit een ere kleur over et vel spatten. Deur de blatties boven een vel tekenpapier te holen en daor mit aldenhaande kleuren overhenne te spatten kriej' een mooi haastachtig spatwark.



Maek mit mekeer een fleurig haastboeket. Kleur et grote ekelblad mit de herenhoenties d'r op zo mooi aj' kunnen.

Prik vervolgens et ekelblad uut en maek een vouwgien op de stippellijn. Neem now een satépnikker en "roi" et blad op et plak van et vouwgien daor omme henne en plak et vaaste. Aj' alle blaeden van alle kiender uut je klasse bij mekeer in een vaas zetten hej' een prachtig haastboeket.



